ข้อห้ามเกี่ยวกับการทำรูปภาพ

[ไทย – Thai – تايلاندي]

ดร.อะมีน บิน อับดุลลอฮฺ อัช-ชะกอวีย์

แปลโดย : อุศนา พ่วงศิริ

ตรวจทานโดย : อัสรัน นิยมเดชา

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ تحريم التصوير ﴾

« باللغة التايلاندية »

د. أمين بن عبد الله الشقاوي

ترجمة: حسنى فوانجسيري

مراجعة: عصران نيومديشا

2012 - 1433

IslamHouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตา ปรานียิ่งเสมอ

เรื่องที่ 135
ข้อห้ามเกี่ยวกับการทำรูปภาพ

มวลการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์อัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลแห่งสากลจักรวาล ขอความสุขความจำเริญและความสันติจงประสบแด่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ตลอดจนวงศ์วานและมิตรสหายของท่าน ฉันขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆ สำหรับพระองค์ และฉันขอปฏิญาณว่ามุหัมมัดเป็นบ่าวและศาสนทูตของพระองค์

หนึ่งในสิ่งต้องห้ามที่มุสลิมส่วนใหญ่กระทำกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันนี้คือการทำรูปภาพ มีรายงานหะดีษจากท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มากมายหลายบทที่กล่าวถึงข้อห้ามเกี่ยวกับการทำรูปภาพสิ่งที่มีวิญญาณทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นภาพมนุษย์หรือสัตว์ ให้ปลดม่านที่มีรูปภาพออก สั่งให้ขีดฆ่าทำลายรูปภาพและรูปปั้น ตลอดจน

สาปแช่งบรรดาผู้ที่ทำรูปภาพเหล่านั้นขึ้นมา โดยระบุว่าพวกเขาเหล่านั้นจะถูกลงโทษอย่างแสนสาหัสที่สุดในวันกิยามะฮ

มีรายงานที่บันทึกโดยอิมามอัล-บุคอรี และอิมามมุสลิม ในหนังสือเศาะหีหของท่านทั้งสอง จากอบูซุรอะฮฺ เล่าว่า: ฉันได้เข้าไปในบ้านหลังหนึ่งในนครม ะดีนะฮฺ พร้อม กับท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ แล้วท่านก็เห็นชายคนหนึ่งกำลังวาดภาพอยู่ตรงชั้นบนของบ้าน ท่านจึงกล่าวว่า “ฉันได้ยินท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า: อัลลอฮฺ ตะอาลา ตรัสว่า:

«وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَهَبَ يَخْلُقُ كَخَلْقِي، فَلْيَخْلُقُوْا حَبَّةً وَلْيَخْلُقُوْا ذَرَّةً»

[البخاري برقم 5953، ومسلم برقم 2111]

ความว่า “**ใครเล่าจะเป็นผู้ที่อธรรมยิ่งไปกว่าผู้ที่พยายามจะสร้างสิ่งที่เหมือนกับการสร้างของข้า หากพวกเขามีความสามารถก็ลองให้พวกเขาสร้างเมล็ดพืชขึ้นมาสักเมล็ดหนึ่งสิ หรือให้พวกเขาสร้างอะตอมขึ้นมาสักอะตอมหนึ่งสิ**” (อัล-บุคอรี หะดีษเลขที่ 5953 และมุสลิม หะดีษเลขที่ 2111)

และมีรายงานจากท่านอิบนุมัสอูดเล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

«إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَاباً عِنْدَ اللهِ يَوْمَ القِيَامَةِ المُصَوِّرُوْنَ» [البخاري برقم 5950، ومسلم برقم2109]

ความว่า "**แท้จริงผู้ที่จะได้รับการลงโทษจากอัลลอฮฺอย่างแสนเจ็บปวดที่สุดในวันกิยามะฮฺ คือบรรดาผู้ที่ทำรูปทั้งหลาย**" (อัล-บุคอรี หะดีษเลขที่ 5950 และมุสลิม หะดีษเลขที่ 2109)

และท่านอิบนุอุมัร เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

«إِنَّ الذِيْنَ يَصْنَعُوْنَ هَذِهِ الصُوَرَ يُعَذَّبُوْنَ يَوْمَ القِيَامَةِ، يُقَالَ لَهُمْ: أَحْيُوْا مَا خَلَقْتُمْ» [البخاري برقم 5951، ومسلم برقم 2108]

ความว่า "**แท้จริงบรรดาผู้ที่ทำรูปเหล่านี้ขึ้นมาจะถูกลงโทษในวันกิยามะฮฺ จะมีเสียงกล่าวแก่พวกเขาว่า: จงให้ชีวิตแก่สิ่งที่พวกเจ้าได้สร้างมันขึ้นมาเถิด**" (อัล-บุคอรี หะดีษเลขที่ 5951 และมุสลิม หะดีษเลขที่ 2108)

และมีรายงานหะดีษจากอัลกอสิม บิน มุหัมมัด เล่าว่า ท่านหญิงอาอิชะฮฺภรรยาของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้เล่าให้เขาฟังว่า : ครั้งหนึ่งนางซื้อเบาะรองนั่งมาใบหนึ่งซึ่งมีลวดลายเป็นรูปภาพ ของสิ่งที่มีวิญญาณ เมื่อท่านนบีเห็นเบาะดังกล่าว ท่านก็ยืนอยู่ที่หน้าประตูและไม่เข้า ไปในบ้าน นางรู้สึกได้ถึงความไม่พอใจของท่านจึงได้กล่าวกับท่านว่า : โอ้ท่านเราะสูล ฉันขออภัยโทษต่ออัลลอฮฺและต่อเราะสูลของพระองค์ ฉันทำ อะไรผิด หรือคะ? ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า "**เบาะนี้ ได้มาจากไหนหรือ** ?" นางกล่าวตอบว่า : ฉันซื้อมันมาให้ท่าน เพื่อให้ท่านได้รองนั่งหรือเอาไว้พิงเอนนอน ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จึงกล่าวว่า:

«إِنّ أَصْحَابَ هَذِهِ الصُورِ يُعَذّبُوْنَ يَوْم القِيَامَةِ ، وَيُقَالَ لَهُمْ أَحْيُوْا مَا خَلَقْتُمْ، وقال: إِنَّ البَيْتَ الذِيْ فِيْهِ الصُوَرُ لاَ تَدْخُلُهُ المَلاَئِكَةُ» [البخاري 5961، ومسلم برقم 2107]

"แท้จริงบรรดาผู้ที่ทำรูป ภาพทั้งหลายจะถูกลงโทษในวันกิยามะฮฺ และจะมีเสียงกล่าวแก่พวกเขาว่า : พวกเจ้าจงให้

ชีวิตแก่สิ่งที่พวกเจ้าสร้างมา เถิด” และท่านได้กล่าวต่อไปอีกว่า “**แท้จริงบรรดามะลาอิกะฮฺจะไม่เข้าบ้าน ที่มีรูปภาพอยู่**” (อัล-บุคอรี หะดีษเลขที่ 5961 และมุสลิม หะดีษเลขที่ 2107)

และมีรายงาน ซึ่งบันทึกโดยอิมามมุสลิม ว่าท่านอะลี เราะฎิยัลลอฮุอันฮฺ ได้กล่าวกับอบูฮัยยาจ อัลอะซะดีย์ ว่า:

«أَلَا أَبْعَثُكَ عَلَى مَا بَعَثَنِيْ رَسُوْلُ اللهِ؟ أَلَا تَدَعَ تِمْثَالًا إِلَّا طَمَسْتَهُ، وَلَا قَبْرًا مُشْرِفًا إِلَّا سَوَّيْتَهُ، وَلَا صُوْرَةً إِلَّا طَمَسْتَهَا» [مسلم برقم 969]

ความว่า “**ฉันจะแต่งตั้งท่านดังที่ท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้แต่งตั้งฉัน คือท่านจะต้องทำลาย รูปปั้นเสียอย่าให้หลงเหลืออยู่ ทำให้หลุมศพเรียบเสมอกัน ไม่ปล่อยให้มีหลุมศพใดทำขึ้นสูง และไม่ปล่อยให้มีรูปภาพใดๆ โดยท่านจะต้องทำให้มันลบเลือนไป**” (มุสลิม หะดีษเลขที่ 969)

เชคอับดุลอะซีซ บินบาซ เราะหิมะฮุลลอฮฺ กล่าวว่า: "หะดีษข้างต้นบ่ง ชี้อย่างชัดเจนถึงข้อห้ามการ ทำรูปภาพสิ่งมีชีวิตที่มีวิญญาณทุกชนิด การกระทำดังกล่าวถือเป็นบาป

ใหญ่ซึ่งผู้กระทำจะเข้าข่ายผู้ที่ได้รับการสัญญาว่าจะถูกลงโทษด้วยไฟนรก ส่วนภาพที่ว่านี้นั้นหมายรวมถึง การทำรูป ทุกประเภท ไม่ว่ารูปนั้นจะมีเงาหรือไม่ และไม่ว่าจะเป็น รูปที่ติดตามฝาผนัง รูปบนผืนผ้าม่าน ตามเสื้อผ้า กระดาษ หรือที่ใดก็ตาม เพราะท่านนบี ศ็อลลอลลอฮุอลัยฮิวะสัลลัม ไม่ได้จำแนกแยกแยะชนิดของรูปภาพ หรือสถานที่ติดรูปภาพ แต่ทว่าท่านได้สาปแช่งผู้ที่ ทำรูปภาพ และเน้นย้ำว่าผู้ ที่ทำรูปภาพคือผู้ที่จะได้รับโทษอย่างแสนสาหัสที่สุดในวันกิยามะฮ และจะถูกลงโทษด้วยไฟนรกโดยไม่มีข้อยกเว้น ดังที่อัลลอฮฺ ตะอาลา ตรัสว่า

﴿وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمۡ عَنۡهُ فَٱنتَهُواْۚ﴾ [الحشر: ٧]

ความว่า “**และสิ่งใดที่เราะสูลได้นำมายังพวกเจ้า ก็จงรับเอามันไว้ และอันใดที่ท่านได้ห้ามพวกเจ้าก็จงละเว้นเสีย**” (อัล หัชร: 7)

และพระองค์ ตรัสอีกว่า

﴿فَلۡيَحۡذَرِ ٱلَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنۡ أَمۡرِهِۦٓ أَن تُصِيبَهُمۡ فِتۡنَةٌ أَوۡ يُصِيبَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٦٣﴾ [النور: ٦٣]

ความว่า “**ดังนั้นบรรดาผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งของเขา (มุหัมมัด) จงระวังตัวเถิดว่า เคราะห์กรรมจะเกิดขึ้นแก่พวกเขา หรือว่าการลงโทษอันเจ็บปวดจะเกิดขึ้นแก่พวกเขาเช่นกัน**” (อันนูร: 63)

เชคศอลิหฺ อัลเฟาซาน กล่าวว่า: "ไม่อนุญาตให้มุสลิมมีรูปภาพติดไว้ในบ้าน หรือมีรูปภาพไว้ในครอบครอง นอกจากรูปภาพที่จำเป็นเท่านั้น เช่น รูปภาพในหนังสือเดินทาง หรือรูปติดบัตรประชาชน เพราะสิ่งเหล่านี้ได้กลายเป็นสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวันทั่วไป ไม่ได้มีไว้เพราะความชอบ แต่มีไว้เพราะความจำเป็น เพราะฉะนั้นรูปภาพอื่นจากนี้ไม่อนุญาตให้มีไว้ แม้จะเก็บไว้เพื่อเป็นที่ระลึกก็ตาม และจำเป็นที่จะต้องทำลายรูปภาพนั้นเสีย และถ้าหากในบ้านมีรูปติดอยู่ตามฝาผนัง ตามเสา ไม่ว่าจะเป็นรูปปั้น หรือภาพวาดสิ่งมีชีวิต ที่มีวิญญาณ เช่น รูปสัตว์ นก หรือมนุษย์ ก็จำเป็นที่จะต้องปลดออก เพราะท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้แสดงอาการโกรธเมื่อท่านเห็นผ้าม่านที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺนำมาแขวนไว้ที่ข้างฝาผนังซึ่งมีลวดลายรูปภาพ"

เชคนา ศิรฺดดีน อัล -อัลบานีย์ ได้ตอบโต้ผู้ที่ มีทัศนะว่า หุก่มรูป ภาพ ที่ถ่ายด้วยกล้อง กับภาพวาดด้วยมือ นั้นแตกต่าง กันว่า: "..พวกเขาได้ให้เหตุผลว่าภาพที่ถ่ายโดยกล้องถ่าย รูปนั้น ไม่ใช่การกระทำของมนุษย์ แต่เป็นเพียงการสะท้อนเงาเท่านั้ น นั่นก็หมายความว่า ความพยายาม อย่างสูง ในการ ประดิษฐ์ อุปกรณ์ชิ้นนี้ขึ้นมาเพื่อที่จะได้ถ่ายภาพโดยใช้เวลาเพียงแค่เสี้ยว วินาทีนั้นมิได้เรียกว่าเป็นการกระทำของมนุษย์ ในมุมมองของ พวกเขา กระนั้นหรือ ? แล้วการที่ผู้ถ่ายเล็งอุปกรณ์ชิ้นนี้ไปยัง เป้าหมายที่ต้องการถ่ายหลังจากใส่ ฟิล์มเข้าไปในกล้อง และ หลังจากถ่ายเสร็จเขาก็นำภาพเหล่านั้นไปล้าง รวมถึง ขั้นตอน อื่นๆ อีกที่เราก็มิอาจจะทราบได้ ก็มิได้เรียกว่าเป็นการกระทำ ของมนุษย์อีกเช่นกันกระนั้นหรือ?"

ผลเสียของรูปภาพ

ประการแรก เป็นการเลียนแบบสิ่งที่อัลลอฮทรงสร้า ง และแอบอ้างว่ามีความสามารถในการสร้างเหมือนพระองค์ ทั้ง ที่พระองค์ทรงเป็นผู้สร้างแต่พระองค์เดียว พระองค์ทรงมีพระ นามอันวิจิตรและคุณลักษณะอันสูงส่ง

ประการที่สอง เป็นหนทาง ที่นำไปสู่การทำชิริกหรือการตั้งภาคี ซึ่งชิริกแรกที่เกิดขึ้นบนโลกนี้นั้น ก็มีสาเหตุมาจากการทำรูปปั้นในสมัย ประชาชาติของท่านนบีนูหฺ โดยชัยฏอนได้กระซิบกระซาบหลอกล่อให้พวกเขาทำรูปเสมือนของ บรรดาผู้มีคุณธรรมหลายคนที่เสียชีวิตในปีเดียวกันและนำมาซึ่งความรู้สึกโศกเศร้าเสียใจเป็นอย่างมาก เพื่อให้รำลึกถึงการทำความดีและการเคารพภักดี ซึ่งพวกเขาก็ทำตามอย่างที่ชัยฏอนแนะนำ และเมื่อถึงยุคของชนรุ่นหลังจากพวกเขา ชัยฏอนก็ได้หลอกพวกเขาว่า แท้จริงแล้วปู่ย่าตายายของพวกเ ขาได้สร้างรูปปั้นพวกนี้ขึ้นมาเพื่อขอฝน และเพื่อการเคารพบูชา พวกเขาก็หลงเชื่อและเคารพบูชารูปปั้นเหล่านั้น เรื่องราวที่เกิดขึ้นนี้ถือเป็นชิริก ครั้งแรกซึ่งก็มีต้นตอมาจากการทำรูปนั่นเอง

ประการที่สาม รูปภาพ เป็นสาเหตุของการเสื่อมเสียจริยธรรมอันดีงาม กล่าวคือเมื่อบรรดาสตรีได้ถ่ายภาพของนางลงนิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์ หรือจะเป็นแค่การถ่ายเพื่อเก็บไว้เป็นที่ระลึ กก็ตาม นั่นก็จะเป็นหนทางไปสู่ฟิตนะ ฮฺ ทำให้จิตใจอ่อนแอแล ะเกิดอารมณ์ใฝ่ต่ำ ดังนั้น จะเห็นว่าบรรดาผู้

ประสงค์ร้ายต่างใช้รูปภาพเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การเสื่อมถอย ทำลายซึ่งศีลธรรมอันดี ด้วยการถ่ายภาพสตรีและเผยแพร่ผ่านภาพยนตร์ นิตยสาร โฆษณา และสื่ออื่นๆ อย่างที่เราทราบกันดี

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وأصحابه أجمعين.